

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

živi
Z NATURO 2000

PREDLOG PRIORITETNIH OBMOČIJ ZA IZVAJANJE UKREPOV ZA TARČNE HABITATNE TIPE NA TRAVIŠČIH ŠTAJERSKE

Avtorji: Darja Erjavec, Eva Langerholc, Tamara Karlo, Denis Žitnik, Mateja Žvikart

Soavtorji: Simona Kaligarič, Aleksander Koren, Tanja Košar Starič

Ljubljana, 11. 6. 2020

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (LIFE17 IPE/SI/000011) sofinancirajo Evropska unija v okviru programa LIFE, Ministrstvo za okolje in prostor ter partnerji. Za vsebino tega gradiva so odgovorni samo avtorji. Ta vsebina ne odraža nujno mnenja Evropske unije. Zato za vsebino in iz nje izhajajočo morebitno uporabo informacij Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja ter Evropska komisija ne prevzemata odgovornosti.

KAZALO

1 POVZETEK.....	3
2 METODOLOGIJA DOLOČANJA PRIORITET PO POSAMEZNIH PROJEKTHIH OBMOČJIH ZA TRAVIŠČA ŠTAJERSKE.....	5
2.1 Volčke.....	5
2. 1. 1 HT 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>).....	5
2. 1. 2 HT 6410 Travniki s prevladujočo stožko na karbonatnih, šotnih ali glineno- muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>).....	6
2. 2 Ličenca pri Poljčanah	7
2. 2. 1 HT 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>).....	7
2. 3 Dravinjska dolina.....	9
2. 3. 1 HT 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>).....	9
2. 4 Boč – Haloze – Donačka gora	11
2. 4. 1 HT 6210 Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco- Brometalia</i>) (*pomembna rastišča kukavičevk)	11
2. 4. 2 HT 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>).....	12

1 POVZETEK

Predlog prioritetnih območij za izvajanje ukrepov za tarčne habitatne tipe na traviških Štajerske predstavlja ovrednotenje stanja ohranjenosti in primernosti površin za izvajanje ukrepov na projektnih območjih Volčkeke, Ličenca pri Poljčanah, Dravinjska dolina in Boč-Haloze-Donačka gora.

Določitev prioritetnih območij se nanaša na tri tarčne habitatne tipe: HT 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*), HT 6410 Travniki s prevladujočo stožko na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (*Molinion caeruleae*), HT 6210 Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco-Brometalia*) (*pomembna rastišča kukavičevk).

Kot osnovo za določanje prioritetnih območij smo uporabili:

- zadnja izvedena kartiranja negozdnih habitatnih tipov (v nadaljevanju: NHT) na projektnih območjih:
 - Volčkeke, Ličenca pri Poljčanah in Dravinjska dolina – kartiranje NHT na LIFE-IP NATURA-SI projektnih območjih leta 2019 v okviru projekta LIFE-IP (E-Zavod),
 - Boč-Haloze-Donačka gora – popis začetnega stanja ciljnih habitatnih tipov leta 2016 v okviru projekta Life to Grasslands (FNM, 2016).
- evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč za rabo 1300 – trajni travnik (MKGP portal, 31. 5. 2020) (uporabljena v primeru, ko kartiranje ni bilo izvedeno na celotnem projektnem območju, npr. Dravinjska dolina in Ličenca pri Poljčanah, kjer so bili leta 2019 kartirani le najvrednejši habitatni tipi na podlagi kartiranja v letu 2015),
- območja prostorskih ureditev državnega pomena – upoštevanje omilitvenih ukrepov nosilcev urejanja prostora s področja ohranjanja narave.

Na podlagi zgoraj opisanih vhodnih podatkov je projektno območje razdeljeno na tri cone oz. prioriteta območja:

1. Prioriteta 1 – dobro ohranjeni tarčni HT iz kartiranja (ugodno stanje HT, hranilne rastline tarčnih vrst metuljev, prisotne rastline značilnice dobro ohranjenih HT,...) + območja prostorskih ureditev državnega pomena (upoštevanje omilitvenih ukrepov nosilcev urejanja prostora s področja ohranjanja narave);
2. Prioriteta 2 – slabše ohranjeni tarčni HT iz kartiranja (križanci z zaraščanji, gojenimi travniki, invazivnimi vrstami, ruderalnimi združbami,..) + travniki na območju naravnih vrednot - mokrotni travniki (v primeru ko ima travnik apriori prioriteto 1 ali 2, le-to ohrani, v primeru, da ima prioriteto 3, se le-ta spremeni v prioriteto 2, saj se nahaja na območju naravne vrednote, ki je bila (nekoč) v postopku vrednotenja narave prepoznana kot območje pestrih habitatnih tipov);
3. Prioriteta 3 – tarčnega HT trenutno ni zaradi neustreznega upravljanja travnišč, so pa pogoji, da se le-ta razvije ob spremembi kmetijske prakse (intenzivno gojeni travniki, eutrofni travniki,..): raba 1300 Trajni travniki – (minus) prioriteta 1 – (minus) prioriteta 2.

S pomočjo pripravljenega predloga prioriteta območij bodo tekom akcije A.1.3 Travišča Štajerske v medsektorskem dialogu na delavnicah pripravljene sloje območij za umeščanje ukrepov za posamezne vrste/HT skupaj s predlogi konkretnih aktivnosti za izboljšanje stanja, kar bo rezultiralo v oblikovanje končnih izvedbenih načrtov.

2 METODOLOGIJA DOLOČANJA PRIORITET PO POSAMEZNIH PROJEKTHIH OBMOČJIH ZA TRAVIŠČA ŠTAJERSKE

2.1 Volčke

2. 1. 1 HT 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

Prioriteta 1:

- travniki s Physis kodo 38.222, 38.2221-S1, 38.2222-S1,
- travniki, ki imajo v opombah zdravilno strašnico (*Sanguisorba officinalis*),
- travniki, ki imajo v opombah + (dobro stanje ohranjenosti),
- travniki s Physis kodo 38.2222-S1 križani z mokrotnimi travniki z modro stožko (38.2222-S1 x 37.311) ter mezotrofnimi mokrotnimi travniki (38.2222-S1 x 37.21)

Prioriteta 2:

- travniki s Physis kodo 38.22
- travniki s Physis kodo 38.2222-S1 križani z vlažnimi intenzivno gojenimi travniki (38.2222-S1 x 81.2)

Prioriteta 3:

- travniki s Physis kodo 81.2

2. 1. 2 HT 6410 Travniki s prevladujočo stožko na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (*Molinion caeruleae*)

Prioriteta 1:

- travniki s Physis kodo 37.21, 37.3111, 37.3124, 37.313,
- travniki, ki imajo v opombah zdravilno strašnico (*Sanguisorba officinalis*),
- travniki, ki imajo v opombah sibirsko peruniko (*Iris sibirica*) ali kukavico *Dactylorhiza*,
- travniki, ki imajo v opombah + (dobro stanje ohranjenosti),
- travniki s Physis kodo 37.21 ali podrejeni križani s srednjeevropskimi travniki z modro stožko (37.212 x 37.3111) ter z vlažnimi travniki s travniškim lisičjim repom (37.21 x 38.2222-S1)
- travniki s Physis kodo 37.311 ter podrejeni križani z vlažnimi travniki s travniškim lisičjim repom (37.311 x 38.2222-S1) ter vlažnimi travniki s trstikasto stožko (37.3111 x 37.313),

Prioriteta 2:

- travniki s Physis kodo 37.26 ter križanci z ločki (37.26 x 53.5)
- travniki s Physis kodo 37.21 križani z šaši (37.21 x 53.21), invazivkami (37.21 x 87.2-S11) ter intenzivnimi vlažno gojenimi travniki (37.21 x 81.2)
- travniki s Physis kodo 37.3111 križani z grmišči (37.3111 x 31.811)
- travniki s Physis kodo 37.313 križani z zgodnjimi stopnjami listnatih gozdov (37.313 x 31.8D)

Prioriteta 3:

- travniki s Physis kodo 37.24
- travniki s Physis kodo 81.2

2. 2 Ličenca pri Poljčanah

2. 2. 1 HT 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

Prioriteta 1:

- travniki s Physis kodo 38.221, 38.222, 38.2221-S1, 38.2222-S1,
- travniki s Physis kodo 37.21, 37.211, 37.219, 37.3111, 37.313,
- travniki, ki imajo v opombah zdravilno strašnico (*Sanguisorba officinalis*),
- travniki, ki imajo v opombah travniško izjevko (*Succisa pratensis*),
- travniki, ki imajo v opombah + (dobro stanje ohranjenosti),
- travniki s Physis kodo 38.221 križani z mezofilnimi travniki na vlažnih tleh (38.221 x 38.222),
- travniki s Physis kodo 37.21 križani z travniki z modro stožko (37.21 x 37.3111) ter vlažnimi travniki s travniškim lisičjim repom ali visoko pahovko (37.21 x 38.2222-S1, 37.21 x 38.2221-S1),
- travniki s Physis kodo 37.26 križani z travniki z modro stožko (37.26 x 37.3111),
- travniki s Physis kodo 37.3111 križani z travniki s trstikasto stožko (37.3111 x 37.313) ter mezotrofnimi vlažnimi travniki s travniškim lisičjim repom ali visoko pahovko (37.3111 x 38.2221-S1, 37.3111 x 38.2222-S1)

Prioriteta 2:

- travniki s Physis kodo 38.22,
- travniki s Physis kodo 37.26,
- travniki s Physis kodo 38.22 križani z invazivkami (38.22 x 87.2-S2) in sadovnjaki (38.22 x 83.15),
- travniki s Physis kodo 38.221 križani z grmišči (38.221 x 31.86, 38.221 x 31.8D), suhimi gojenimi travniki (38.221 x 81.1), sadovnjaki (38.221 x 83.15, 38.221 x 83.151) ter invazivkami (38.221 x 87.2-S2),
- travniki s Physis kodo 38.222 in podrejeni križani z nasadi (38.2221-S1 x 83.151, 38.2221-S1x83.15, 38.2221-S1x83.13, 38.222 x 83.151), intenzivno gojenimi

- travniki (38.2221-S1 x 81.1, 38.2221-S1 x 81.2, 38.2222-S1 x 81.2) in invazivkami (38.2221-S1 x 87.2-S2),
- travniki s Physis kodo 37.21 in podrejenimi križani z evtrofnimi poplavnimi travniki (37.219 x 37.24), visokim steblikovjem (37.219 x 37.715), obvodnimi združbami (37.219 x 53.14, 37.219 x 53.151), grmišči (37.211 x 31.811, 37.219 x 31.8D), z gozdnim sitčevjem (37.211 x 37.219), z šaši in ločki (37.21 x 53.21, 37.21 x 53.5, 37.211 x 53.21, 37.212 x 53.21, 37.219 x 53.21, 37.219 x 53.5), vlažnimi intenzivno gojenimi travniki (37.21 x 81.2, 37.219 x 81.2) ter invazivkami (37.21 x 87.2-S2, 37.219 x 87.2-S2),
 - travniki s Physis kodo 37.26 križani z šaši (37.26 x 53.21) ter vlažnimi intenzivno gojenimi travniki (37.26 x 81.2),
 - travniki s Physis kodo 37.3111 križani z vlažnimi intenzivno gojenimi travniki, razen če je v opombah *Succisa* (37.3111 x 81.2) ter sestoji orlove praproti (37.3111 x 31.86) ,
 - travniki s Physis kodo 37.313 križani z šaši (37.313x53.21) ter mejicami (37.313 x 84.2)

Prioriteta 3:

- travniki s Physis kodo 81.2,
- travniki s Physis kodo 37.24, 37.241, 37.242 ter križanci s tem HT,
- raba 1300 Trajni travniki – (minus) prioriteta 1 – (minus) prioriteta 2

2. 3 Dravinjska dolina

2. 3. 1 HT 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

Prioriteta 1:

- travniki s Physis kodo 38.222 in podrejene vlažne oblike: 38.2221-S1, 38.2222-S1 ter križanci z ekstenzivnimi sadovnjaki: 38.2221-S1x83.151,
- travniki s Physis kodo 37.21 in podrejene oblike ter križanci: 37.211, 37.211x38.2221-S1, 37.219, 37.219x53.16, 37.219x53.21, 37.219x53.5, 37.21x37.24, 37.21x38.2222-S1, 37.21x53.21, 37.21x53.5,
- travniki, ki imajo v opombi zdravilno strašnico (*Sanguisorba officinalis*), travniško izjevko (*Succiso pratensis*), sibirsko peruniko (*Iris sibirica*) ali + (dobro stanje ohranjenosti)
- območje državnega prostorskega načrta za vodnogospodarsko ureditev Dravinje od Stogovcev do Koritnega: v letu 2020 se bo izvedla vzpostavitev uravnoteženega odtočnega režima in izvedba ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti regionalne ceste Majšperk-Stogovci in zaselka hiš Štuki pod cesto Majšperk-Breg. Podani so bili omilitveni ukrepi za preprečitev, zmanjšanje ali odpravo posledic škodljivih vplivov izvajanja plana na naravo in biotsko pestrost:
 - na odseku od Stogovcev do Brega naj se po izgradnji nasipov na notranji (vodni) strani nasipa uredijo nadomestne površine. Kmetijska zemljišča naj se ne obdeluje intenzivno, dejanska raba na tem območju naj bo namenjena travnikom in pašnikom, brez gnojenja in uporabe fitofarmaceutskih sredstev ter z manjšim številom košenj na letom, kar bo v nekaj letih vodilo v nastanek kvalifikacijskih habitatnih tipov,
 - zagotovi naj se odkup zemljišč znotraj nasipov ali dogovor z lastniki zemljišč za primerno ekstenzivno rabo prostora,
 - površine znotraj nasipov na poplavnih površinah naj ostanejo v travniški in pašniški rabi, kot blažilno območje.

Prioriteta 2:

- travniki s Physis kodo 38.22 + križanci z zaraščanji: 38.221x31.8D, 38.2221-S1x31.8D, 38.2222-S1x31.8D, 38.2222-S1x31.811, križanci z gojenimi travniki: 38.222x81.2, 38.2221-S1x81.2, 38.2222-S1x81.2, križanci z invazivnimi in ruderalnimim vrstami: 38.22x87.2-S2, 38.2221-S1x87.2-S2, 38.2222-S1x87.2-S2,
- križanci travnikov s Physis kodo 37.21: križanci z zaraščanji: 37.21x31.8D, križanci z gojenimi travniki: 37.21x81.2 in križanci z invazivnimi vrstami: 37.21x87.2-S11,
- travniki z opombami: 37.21, potencial za nastanek 37.21,
- travniki na območju naravnih vrednot - mokrotni travniki (v primeru ko ima travnik apriori prioriteto 1 ali 2, le-to ohrani, v primeru, da ima prioriteto 3, se le-ta spremeni v prioriteto 2, saj se nahaja na območju naravne vrednote, ki je bila (nekoč) v postopku vrednotenja narave prepoznana kot območje pestrih habitatnih tipov)

Prioriteta 3:

- travniki s Physis kodo 81.2,
- travniki s Physis kodo 37.24 ter podrejene oblike in križanci: 37.242, 37.242x53.21, 37.242x81.2,
- raba 1300 Trajni travniki – (minus) prioriteta 1 – (minus) prioriteta 2.

2. 4 Boč – Haloze – Donačka gora

2. 4. 1 HT 6210 Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco-Brometalia*) (*pomembna rastišča kukavičevk)

Prioriteta 1: travniki s kodo 6210* in 6210(*) ter križanci 6210*x6510 in 6210(*)x6510

– vsi s stanjem »ugodno«:

- suhi travniki s Physis kodo 34.32, podrejene oblike (34.322, 34.323) in križanci (34.322x83.151, 34.323x83.151, 34.322x83.1, 34.32x83.151, 34.322x83.21, 34.32x83, 34.32x83.1, 34.32x86.2, 34.322x38.221, 34.32x38.221, 34.32x38.221 in 34.32x84.2)
- travniki s prisotnimi kukavičevkami (čeprav je travnik v neugodnem stanju)

Prioriteta 2: travniki s kodo 6210* in 6210(*) ter križanci 6210*x6510 in 6210(*)x6510

– vsi s stanjem »neugodno«:

- suhi travniki s Physis kodo 34.32, podrejene oblike (34.322, 34.323) in križanci (34.322x83.151, 34.322x38.1, 34.323x31.8, 34.323x31.81, 34.323x83.151, 34.32x38.1, 34.32x38.11, 34.32x83.151, 34.32x84.2, 34.32x38.22, 34.32x38.221)
- križanci z zaraščanji: 34.322x31.8, 34.322x31.81, 34.322x31.8D, 34.322x31.8F, 34.322x4, 34.323x31.8D, 34.323x31.8F, 34.32x31.8, 34.32x31.81, 34.32x31.8D, 34.32x31.8F, 34.32x4,
- križanci z obdelanimi in pozidanimi območji: 34.322x83.1, 34.32x82.11, 34.32x83.1, 34.32x86.2)
- križanci z ruderalnimi združbami: 34.32x87.2

Opomba: nekatere Physis kode se pojavljajo na obeh prioritetah (1 in 2), ker je osnova kartiranja HT 6210(*) v Halozah in posledično tudi naše metodologije določanja prioritet, stanje ohranjenosti HT 6210(*) (»ugodno«, »neugodno«).

2. 4. 2 HT 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

Prioriteta 1:

- travniki s Physis kodo 38.221 in kombinacija z ekstenzivnimi sadovnjaki: 38.221x83.151

-

Prioriteta 2:

- travniki s Physis kodo 38.22 in križanci (38.22x83.151, 38.221x84.2, 38.1x38.22),
- križanci z zaraščanji: 38.221x31.8, 38.221x31.81, 38.221x31.8F, 38.22x31.81, 38.22x31.8F, 38.22x31.8,
- križanci z ruderalnimi združbami: 38.22x87.2, 38.221x87.2

Prioriteta 3:

- križanci z obdelanimi in pozidanimi območji: 38.221x82.11, 38.221x83, 38.221x83.1, 38.221x86.2, 38.22x82.11, 38.22x86.2